

רע"פ 3778/19 - יצחק בן נוב נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

רע"פ 3778/19

לפני: כבוד השופט י' אלרון

המבקש: יצחק בן נוב

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

בקשת רשות ערעור לפסק דינו של בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו בעפת"ב 6582-03-19 מיום 15.5.2019 שניתן על ידי כב' השופטת העמיתה מ' סוקולוב

בשם המבקש: עו"ד יניב כהן

החלטה

1. לפניי בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו (השופטת עמיתה מ' סוקולוב) ב-עתפ"ב 6582-03-19 מיום 15.5.2019 במסגרתו נדחה ערעורו של המבקש על החלטת בית המשפט לעניינים מקומיים בתל אביב-יפו (השופטת י' יעקובוביץ) ב-בב"נ 58764-04-18 מיום 26.2.2019 בגדרה נדחתה בקשת המבקש לביטול צו הריסה מנהלי מיום 14.3.2018.

2. ביום 14.3.2018 ניתן צו הריסה מנהלי לגבי עבודה אסורה בדירה השוכנת במקרקעין הידועים כגוש 6962 חלקה 41 (להלן: צו ההריסה), במסגרתה חולק מרתף הדירה לשתי יחידות נפרדות על-ידי בניית קירות גבס והוספת כלים סניטריים ללא היתר

בניה כחוק.

3. ביום 12.4.2018 המבקש הגיש בקשה לביטול צו הריסה בד בבד עם בקשה לעיכוב ביצוע.

בית המשפט לעניינים מקומיים, הורה ביום 26.6.2018 כי על הצדדים להגיש את כל המסמכים הרלבנטיים לצורך הכרעה בבקשה.

4. ביום 1.11.2018 נערך דיון נוסף בבקשה, במסגרתו הצהיר המבקש כי הוא מעוניין להתחיל באופן מיידי בהליך של הכשרה וקבלת היתר כנדרש ולצורך כך ביקש לעכב את ביצוע צו ההריסה למשך שנה. מנגד, בא כוח המשיבה הודיע כי תיקון 116 לחוק התכנון והבניה, התשכ"ה-1965 (להלן: חוק התכנון והבניה) מאפשר אורכה של 6 חודשים לכל היותר, וציין כי "אם חברי מבטל את טענותיו לעניין ביטול הצו ומבקש אורכה, אז נדון באורכה".

לאחר דברים אלו, קבע בית המשפט לעניינים מקומיים כי הצו יעוכב למשך 4 חודשים, וכן כלשונו "הצו למען הסר ספק עומד על תילו וביצועו מעוכב בעת הזאת עד ליום 1.3.2019".

5. ביום 26.2.2019 בית המשפט לעניינים מקומיים דחה את בקשת המבקש למתן ארכה נוספת, וזאת תוך שקבע כי:

"לא נראה כי ההיתר מצוי בהישג יד, כמצוות החוק והפסיקה, ולאור תיקון 116, לא אוכל להעתר לבקשה".

בית המשפט לעניינים מקומיים נדרש פעם נוספת לעניין, ביום 6.3.2019 בתגובה לבקשת המבקש למתן הבהרה, וקבע כי ההחלטה מיום 1.11.2018 דחתה את הבקשה לביטול צו ההריסה.

6. ביום 4.3.2019 המבקש ערער לבית המשפט המחוזי על ההחלטה מיום 26.2.2019, וטען כי בית המשפט לעניינים מקומיים לא הכריע בבקשה לביטול צו ההריסה.

לשיטת המבקש, העובדה כי בית המשפט לעניינים מקומיים קבע בהחלטתו מיום 1.11.2018 כי "הצו עומד על תילו" אין משמעה כי נדחתה בקשתו לביטול הצו.

לחילופין המבקש טען כי על בית המשפט המחוזי לדון בהחלטה לדחות את הבקשה לביטול צו ההריסה לגופה. בין היתר טען המבקש לפגמים פרוצדורליים במתן הצו, והוסיף וטען כי העבודות נשוא הצו כלל אינן טעונות הוצאת היתר בניה.

7. המבקש ערער לבית משפט זה על החלטת בית המשפט המחוזי הדוחה את בקשתו לעיכוב ביצוע ארעי של צו ההריסה.

עד להכרעה בערעור. ביום 16.4.2019 ניתן תוקף להסכמת הצדדים לעכב את ביצוע הצו עד להכרעה בערעור בפני בית המשפט המחוזי (ע"פ 2308/19).

8.

ביום 15.5.2019 דחה בית המשפט המחוזי את ערעור המבקש, תוך שקבע כי הלה זנח את טענותיו לביטול צו ההריסה במהלך הדיון בבית המשפט לעניינים מקומיים "והסכים לאישורו". בהתייחס לכך נקבע כי המבקש לא הביע כל התנגדות לדברי בא-כוח המשיבה באשר לחזרת המבקש מטענותיו לצורך עיכוב ביצועו של צו ההריסה.

8.

עוד קבע בית המשפט המחוזי כי מסקנה זו, לפיה ויתר המבקש על טענותיו בנוגע לביטול צו ההריסה, "הינה המסקנה ההגיונית היחידה בנסיבות העניין". זאת, מאחר שעל פי לשון סעיף 254ט לחוק התכנון והבניה, לא ניתן לעכב ביצועו של צו הריסה מנהלי שטרם אושר.

8.

כמו כן נקבע כי מסקנה זו נלמדת גם מדברי בית המשפט לעניינים מקומיים, לפיהם הוא "לא יעתר מראש לבקשת ארכה של 6 חודשים", וזאת בהתאם להוראת סעיף 254ט לחוק התכנון והבניה הקובעת כי תקופת עיכוב הביצועהמרבית לצו הריסה שאושר היא ל-6 חודשים בלבד.

9.

מכאן הבקשה שלפניי, במסגרתה המבקש שב על טענותיו כפי שנטענו בערכאות הקודמות, וטוען כי עבודות השיפוץ הפנימי שביצע בנכס אינן טעונות היתר בניה, וכי בית המשפט לעניינים מקומיים כלל לא דן בבקשה לגופה, וכך אף בית המשפט המחוזי.

8.

עוד הפנה המבקש לפרוטוקול הדיון בע"פ 2308/18 מיום 16.4.2019 כדי לתמוך בטענתו לפיה בית המשפט לעניינים מקומיים לא דחה את בקשת ביטול צו ההריסה בהחלטתו מיום 1.11.2018.

8.

דין הבקשה להידחות.

10.

הלכה היא כי רשות ערעור "בגלגול שלישי" תינתן במקרים חריגים במסגרתם מעלה הבקשה סוגיה עקרונית החורגת מעניינו הפרטי של המבקש, או במקרים בהם מתעורר חשש מפני עיוות דין או אי צדק שיגרם למבקש.

8.

הבקשה שלפניי לא באה בגדרי אמות המידה האמורות, ודי בכך כדי לדחותה.

11.

זאת ועוד, אני סבור כי על אף אי הבהירות הקיימת בהחלטותיו של בית המשפט לעניינים מקומיים, הרי שבסופו של יום, נקבע במפורש בהחלטה מיום 6.3.2019 כי צו ההריסה אושר זה מכבר, ובית המשפט המחוזי לא מצא כל שגגה בקביעה זו.

12. אף לגופו של עניין אציין כי משהסכים המבקש לפעול לצורך השגת היתרים מתאימים לחריגות הבנייה, הרי שבכך הודה – גם אם מכללא – בביצוע פעולות ללא היתר. הודאה זו מספיקה לצורך אישור צו ההריסה, ואני סבור כי די בכך.

למעשה, נראה כי בפנינו ניסיון נוסף של המבקש לקבל ארכה להשגת ההיתרים, וזאת אין להתיר בדרך של בקשת רשות ערעור "בגלגול שלישי".

דברים אלו נכונים ביתר שאת לנוכח תיקון 116 לחוק התכנון והבניה, אשר כידוע, תכליתו המרכזית היא להביא לייעול הליכי האכיפה. תכלית זו עולה בין היתר מדברי ההסבר להצעת החוק של תיקון 116 לחוק התכנון והבניה (הצעת חוק הממשלה 1074, כ"ו בתמוז התשע"ו-1.8.2016) במסגרתם נכתב כי:

"... מבקשת הצעת החוק לעדכן ולייעל את הכלים המאפשרים סילוק של הבנייה הבלתי חוקית והפסקת השימושים האסורים, הן בדרך של טיוב הליך הוצאת צווים מינהליים ושיפוטיים, הן בדרך של הענקת סמכויות לרשויות האכיפה לבצע צווים בעצמן, והן בדרך של צמצום האפשרות להותיר על כנה בנייה בלתי חוקית ושימושים אסורים למשך פרקי זמן ארוכים."

לצורך ייעול כאמור, בעקבות התיקון השתנו בין היתר פרקי הזמן הניתנים למבקש להסדיר חריגות בנייה, כך שבהתאם לסעיף 254ט, יעוכב ביצועו של צו הריסה סופי ל-6 חודשים לכל היותר.

בנסיבות העניין שלפניי, חלפו למעלה מ-15 חודשים מאז ניתן צו ההריסה ביום 14.3.2018 – תקופת זמן ארוכה בהרבה מזו המנויה בחוק, ומשהמבקש לא פעל להסדרת החריגות בתקופה זו, אין לו להלין אלא על עצמו.

13. לצד הדברים אציין כי אף בדברים שנאמרו בפרוטוקול הדיון מיום 16.4.2019 אין כדי לסייע למבקש. אמירות אלו נאמרו כאמרת אגב, וללא כל קביעה אופרטיבית. בחינה מעמיקה של נסיבות עניינו של המבקש כפי שנעשתה על ידי בית המשפט המחוזי מספיקה בנסיבות העניין כדי להכריע בשאלה שהובאה בפניו, ולא מצאתי כל שגגה שנפלה בה.

14. הבקשה נדחית אפוא. ממילא נדחית גם הבקשה לעיכוב ביצוע.

ניתנה היום, י"ג בסיון התשע"ט (16.6.2019).

ש ו פ ט